

PRILOGA 1: Poročilo v zadevi Intervju z gostom Borisom Cavazzo, 13. 10.

[Intervju z Borisom Cavazzo](#), ki je bil na sporedu 13. oktobra, je sprožil v javnosti precej odzivov. Povod za intervju je bila podelitev Ježkove nagrade za njegovo delo. Varuhinja je prejela pritožbi dveh gledalk, ki ju navajamo v nadaljevanju.

1. ODZIVA GLEDALK

»Boris Cavazza, veliki slovenski umetnik, je bil prikazan na način, ki je prizadel njegovo dostojanstvo - četudi se morda tega sam ne zaveda. Voditelj oddaje, predvsem pa urednik in odgovorna urednica, bi morala to oddajo umakniti s sporeda še pred predvajanjem - predvsem iz spoštovanja do njega in do vseh ljudi, ki se soočajo s podobnimi težavami. Po moji oceni gre za hud etični zdrs javne televizije.« (Z. Č. T.)

»Izjemno sem jezna na Intervju z g. Cavazzo, kjer je izpadel /.../. Morali bi mu izkazati spoštovanje za vse, kar je ustvaril v življenju.« (K.)

2. KAJ JE SPROŽILO ODZIVA

Obe gledalki sta menili, da je bil gost prikazan »na način, ki je prizadel njegovo dostojanstvo«.

3. POJASNILO PRISTOJNIH NA TV SLOVENIJA

Varuhinja je za odziv prosila urednika oddaje Intervju Jožeta Možina, odgovorno urednico Informativnega programa TV Slovenija Polono Fijavž in avtorja oddaje Intervju, 13. oktobra, Zvezdana Martiča.

Ob tem je izpostavila dve dilemi: prva je, ali je intervju primeren žanr za osebe, ki jih želimo predstaviti kot pomembne osebnosti z bogatim življenjskim in delovnim opusom, a imajo zaradi starosti ali bolezni težave s spominom, zaradi česar z intervjujem lahko prizadenemo njihovo dostojanstvo. Drugo vprašanje, ki ga je spodbudila ta oddaja, pa je, ali v medijih in javnosti predstavljamo samo "popolne" ljudi brez napak in spominskih vrzeli ali pa je ena pomembnih nalog medijev, javnega še toliko bolj, detabuizacija staranja in gradnja vključujoče družbe, odprte za vse, saj je bogastvo družbe prav raznolikost in sprejemanje ljudi z vsemi njihovimi tegobami in pomanjkljivostmi.

Avtorja intervjuja je prosila tudi za nekaj pojasnil o nastajanju intervjuja in za utemeljitev, zakaj se je odločil za intervju.

Vsi trije odgovori so vključeni v poročilo.

Urednik oddaje Intervju Jože Možina

Mnenja glede intervjuja z Borisom Cavazzo so deljena in pomisleke gledalke razumem. Sam sem bliže oceni, da ni šlo za krnjenje dostojanstva gosta, ampak za vpogled v njegovo življenjsko delo s pridihom detabuiziranja bolezni, s katero se sooča, in je med našo starejšo generacijo zelo pogosta.

Menim, da je voditelj glede na okoliščine dobro izpeljal pogovor.

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Sama menim, da psihofizičnega stanja posameznika, ki ga izpostavljamo v oddaji tipa Intervju, ne moremo in ne smemo skrivati pred javnostjo, je pa treba biti pri tem izjemno pazljiv in upoštevati občutljivost teme in želje intervjuvanca. V primeru pogovora z Borisom Cavazzo je šlo predvsem za to, da je bil dobitnik Ježkove nagrade in smo ga hoteli tudi kot dobitnika predstaviti gledalcem. Pogovor je bil skoraj zagotovo zadnji, kot tak pa je tudi pomemben dokument nekega časa.

Avtor oddaje Intervju, 13. 10., Zvezdan Martič

Problematika, ki jo odpirate, ni enostavna in ne enostranska.

Zato najprej po vrsti. Za intervju sem se odločil, ker je gospod Cavazza prejel Ježkovo nagrado za življenjsko delo. Nagrajenca sem povabil in on je vabilo sprejel. Jasno je bilo tako meni kot njemu, ženi, uredniku in odgovorni urednici, da gost ni več najmlajši in v psihofizičnem stanju, kot je bil nekoč. To pa seveda velja za vse, nenazadnje tudi zame in gledalko, ki postavlja vprašanje.

Kot voditelj sem se situaciji prilagodil, opravil več pogovorov z gostom in vodil pogovor na način, ki je bil po mojem mnenju do gosta spoštljiv in prilagojen njegovemu psihofizičnemu stanju. Gost je bil z objavljenim pogovorom zadovoljen.

Strinjam se z vašim mnenjem o vključujoči družbi in zato postavljam "proti vprašanja": s kakšnim argumentom naj prejemnika Ježkove nagrade za življenjsko delo ne bi povabili v oddajo; s kakšnim argumentom in kdo naj oceni, da se oddajo umakne pred predvajanjem; do kdaj smo "ustrezni" za nastopanje v oddajah oziroma koliko smemo odstopati od "popolnosti"?

4. MNENJE DRUŠTVA PSIHOLOGOV SLOVENIJE

Varuhinja je presodila, da dileme, ki jih je sprožil intervju, odpirajo mnoga družbena in psihološka vprašanja, ki bodo s staranjem družbe čedalje pogostejša in se bodo z njimi vse pogosteje srečavali tudi novinarji in uredniki. Zato je za strokovno mnenje zaprosila tudi Društvo psihologov Slovenije – ne samo zaradi konkretnega primera, temveč predvsem zaradi pogleda psihološke stroke na vse podobne dileme. V dopisu je predstavnikom društva med drugim napisala:

»Odziva odpirata vprašanje, kako obravnavati in v medijih predstavljati osebe, ki imajo za seboj delo, pomembno za širšo družbo in zanimivo za javnost: jih lahko predstavljamo samo tako, da izpostavimo njihovo delo in dosežke, samo do takrat, ko so psihofizično na ravni opravljenega dela, ali jih lahko predstavimo javnosti tudi takrat, ko njihove psihofizične sposobnosti upadejo – bodisi zaradi bolezni, starosti ali drugih razlogov? Je ta meja odvisna od vsakokratnega namena predstavitve ali je možno postaviti splošno veljavne ločnice? Je izpostavljanje težav starosti nespoštljivo do starostnikov ali obenem tudi del detabuizacije starosti in starizma? Kako iskati ravnovesje med osebnim dostojanstvom in detabuizacijo starizma?«

Prosili ste nas za mnenje glede verodostojnosti objave intervjuja z g. Borisom Cavazzo.

V posnetku je videti, da ima gost spominske vrzeli, da ne more priklicati nekaterih sicer njemu prej znanih dogodkov v življenju ipd. Izvemo tudi, da so izzivi povezani s posledicami kapi in težjih poškodb glave zaradi padca. Dilema, ki ste jo izpostavili, je, ali – glede na pozive nekaterih gledalcev ob spremembah, ki so jih zaznali pri gostu in so vplivale tudi na njihovo doživljanje – ohraniti objavo ali jo umakniti.

Dilema, ki je po našem mnenju tako strokovne kot etične narave, je na mestu in razumljiva. O njej smo na vašo pobudo razpravljali v Strokovnem svetu in Komisiji za etična vprašanja Društva psihologov Slovenije. V premislek izpostavljamo naslednja področja:

- odnos novinarja do gosta,
- informirano soglasje,
- odnos družbe/medijev do starostnikov,
- priprava novinarja na pogovor z gosti s specifičnimi značilnostmi,
- alternativni načini predstavitve gosta.

Odnos novinarja do gosta

Mnenje članov Strokovnega sveta DPS in Komisije za etična vprašanja DPS je, da intervju z Borisom Cavazzo ni bil nespoštljiv, je pa pri posameznih gledalcih morda lahko vzbudil tudi neprijetna doživljanja (občutke, čustva, misli).

Informirano soglasje

Kodeks poklicne etike psihologov je obvezujoč za delo psihologov in njegove vsebine se nanašajo neposredno na delo psihologov. Zaradi tega njegovih vsebin ne moremo neposredno prenesti na obravnavano situacijo. Prav gotovo pa si lahko z njim pomagamo. Izpostavljamo tri načela, na katera smo pomislili pri primeru intervjuja z gostom:

1. Psiholog pri svojem delu spoštuje in ščiti pravice obravnavanca do zasebnosti, samoodločanja in avtonomije.
2. Psiholog pri svojem delu v največji možni meri zagotavlja obravnavancu odločanje o njem samem.
3. Psiholog ne sme, ne glede na soglasje obravnavanca, objaviti podatkov, ki bi lahko kakorkoli škodili obravnavancu.

Ključnega pomena se nam zdi, ali se je g. Cavazza strinjal z objavo intervjuja. G. Cavazza je opravično sposoben, samostojen in sam odloča o sebi, zato menimo, da je v prvi vrsti potrebno (nujno), da je imel (ima) priložnost preverjanja – da je imel pred objavo posnetka intervjuja možnost odločanja in izbire glede njegove objave.

Če bi gost med snemanjem izrazil, da ne želi, da se posneto predvaja, bi bilo to treba upoštevati. Če gost z objavo ni soglašal, bi bilo torej z vidika etičnega ravnanja po našem mnenju treba posnetek takoj umakniti in bi ga bilo ponovno dovoljeno predvajati le ob njegovem soglasju.

Opozoriti pa želimo, da posamezniki iz osebnih razlogov lahko ne nasprotujejo javnemu razpravljanju o sebi, še posebej, če verjamejo, da to lahko pozitivno vpliva na druge, na družbeno razumevanje njihovega položaja, na spremembe njihovega vedenja ipd.

Če v tej točki RTV sama umakne posnetek, bodo verjetno potrebna javna pojasnila, ki bodo bistveno bolj odmevala in morda gosta prizadela v njegovem dostojanstvu. Posnetek bi se v takem primeru verjetno kot požar začel širiti po drugih kanalih, saj bi ga ljudje iz radovednosti hoteli videti in bi prežali na gostove kognitivne zdrse, ki so ob nekem površnem ogledu intervjuja gledalcu komaj zaznavni.

V splošnem je naše mnenje, da oddaje ni treba umakniti, razen če bi tako želeli gost ali njegovi svojci. Priporočamo, da o tem, ali bi želeli umik posnetka, vprašate gosta in njegovo ženo ter ravnate skladno z njuno voljo. Če bi umik želeli svojci, se lahko pod umaknjenim posnetkom zapiše »umikamo na željo svojcev« in dodatna pojasnila niso potrebna.

Odnos družbe/medijev do starostnikov

Odnos do ranljivih posameznikov, v obravnavanem primeru starostnikov, in soočanje z realiteto naravnega cikla staranja lahko pri nekaterih gledalcih vzbujata tudi neprijetna čustva: strah pred staranjem, boleznijo, obnemoglostjo, odvisnostjo, specifičnimi boleznimi, lastno minljivostjo ipd. Eksistencialne teme lahko v ljudeh vzbudijo specifična prepričanja, tudi ekstremna stališča, kaj je prav in kaj je narobe, kaj je sprejemljivo in kaj nesprejemljivo. Pri nekaterih gledalcih bi se ob gledanju obravnavanega intervjuja neprijetna čustva morda lahko močneje izrazila tudi zaradi tega, ker ima intervjuvani pomemben status in, kar je človeško, želijo o njem ohraniti kar najboljšo podobo oziroma podobo o osebi, kot jo imajo zapisano v svojem doživljajskem svetu. Med intervjujem "občutijo, da oseba trpi", a težko je najprej njim samim (iz komentarja: »Meni je bilo kar težko zanj«), torej svoja negativna čustva projicirajo v intervjuvanega, kot da bi jih med intervjujem doživljal on sam. Negativne kritike intervjuja lahko izhajajo iz dobre namere po zaščiti posameznika, njegove integritete (kot opisujejo nekateri v komentarjih).

Gost se med intervjujem ni z ničemer osramotil, da pa se česa starejši in ljudje po poškodbah glave ne spomnijo, je sprejemljivo in razumljivo. Če imamo kot družba in posamezniki težavo videti in sprejeti staranje, bolezen, pa umik/odmik zagotovo ni rešitev, pač pa sočutno soočanje z realnostjo, takšno, kot je. Če se gost in svojci strinjajo, da posnetek ostane oziroma ne vidijo potrebe po umiku, naj varuhinja pritožnikom pojasni, da gost in svojci želijo, da posnetek ostane, RTV pa želi to željo spoštovati. Nenazadnje imajo gledalci vedno na razpolago tudi opcijo, da gledanje oddaje prekinejo.

Da bo prišlo do spremembe v percepciji starejših (pa tudi raznolikosti nasploh), menimo, da je pomembno, da imajo gledalci pogosteje stik s podobnimi primeri (tudi npr. z osebami z invalidnostjo, slepimi). Praksa kaže, da se pogosto ne znamo vesti v komunikaciji z njimi, da so prisotne zadrege ali negotovosti, kako pristopiti, kako komunicirati. Preseči moramo odrinjenost določenih skupin na rob družbe. Že to, da je pogovor z g. Cavazzo sprožil polarizacijo odzivov in toliko močnih čustev, da so ljudje čutili potrebo po reagiranju, je povedno. Če želimo staranje in pogost spremljajoč upad kognitivnih sposobnosti normalizirati, je pomembno, da tematiko obravnavamo spoštljivo in realno, tudi dovolj pogosto. Ob tem se ne moremo izogniti

dejstvu, da je staranje proces, ki prinaša številne izzive ne le posameznikom, ampak tudi svojcem, družbi. Na primer, izziv je zagotoviti kakovostno obravnavo in oskrbo starejših nasploh, možnost namestitve v domove starejših oseb z motnjo v duševnem razvoju, s pridruženimi psihiatričnimi težavami, motnjami, s katerimi ne morejo bivati v običajnih skupnostih.

Verjamemo, da skupaj delimo mnenje, da je pomembno, da imajo tudi starejši s posebnimi potrebami na področju duševnega in fizičnega zdravja mesto v družbi, s tem pa tudi prostor v medijskem svetu. Verjamemo pa tudi, da je priprava vsebin o starosti in spremljajočih spremembah (ali raznolikostih nasploh) posebej zahtevna in občutljiva.

V javnosti prepoznavni posamezniki so tudi v primeru drugih zdravstvenih stanj glasniki osveščanja javnosti. Nekatere bolezni v ljudeh še vedno vzbujajo več strahu ali so (pre)slabo poznane (npr. mišična distrofija, multipla skleroza, cistična fibroza, tudi demenca). Mnenja smo, da tudi primerna predstavitev osebe z demenco na televiziji spodbuja razumevanje bolezni in lahko pomembno zmanjšuje stigmo, povezano z njo. Nudi informiranost, ki opremlja svojce, gledalce z več znanja in primernejšimi pristopi. Predstavitve posameznika z demenco pa mora biti izvedena občutljivo, da se izognemo senzacionalizaciji. Cilj naj bo ozaveščanje gledalcev z občutkom empatije in spoštovanja.

Kakovost življenja se lahko bolnim pomembno spreminja, kar se kaže na kvaliteti njihovega bivanja in medosebnih odnosov, povečajo se občutki osamljenosti, izgubljajo lahko na samostojnosti, neodvisnosti in občutku svobode. Po zahtevni možganski poškodbi pri gostu oddaje je dejstvo, da se je rehabilitiral do videne stopnje, uspeh medicinske stroke, njega samega in ljubeče, sočutne podpore najbližjih. Govoriti o takih uspehih je tudi lahko pomembno.

G. Cavazza je tako lahko v očeh gledalcev viden tudi kot "junak", vztrajen borec, ki ga je življenje večkrat povsem pretreslo že v mladosti. Med drugim (iz)vemo, da je v kratkem obdobju v srednjih letih doživel tri velike izgube (smrt žene in dveh sinov), a se je vselej ujel, da bi preživel in zmožel nadaljevati svojo ustvarjalno pot in očetovsko vlogo za živečega sina. Še vedno je in bo g. Cavazza (kljub opaznim spremembam in doživljanju nekaterih gledalcev) velik umetnik, z neprecenljivo kulturno dediščino, ki jo je ustvaril. Njegovega (minulega) dela in uspeha nič ne zmanjša. Ostaja. Pri gledalcih bi bilo smiselno okrepiti tak pogled. V kolikor bi posnetek oddaje umaknili, bi umaknili tudi pogled na "junaka", borca.

Menimo, da je pomembno graditi občutljivo, vključujočo družbo, v kateri še posebej starostniki in ljudje s težavami niso izključeni, potisnjeni na rob, pozabljeni. Zato je pomembno govoriti o starosti, težavah, boleznih. Pri zmanjševanju tabujev o starosti in staranju bi pomagalo razvijanje sočutne naravnosti do raznolikih potreb starejših. Pozitivno bi lahko delovali prikazi primerov pozitivnih praks v odnosu do starejših, prikazi sožitja z njimi (npr. primeri bivanja študentov s starostniki, vrtec v domu starejših občanov), pristopi, ki v ospredje postavijo prikazovanje zelenega, pričakovanega vedenja odgovorne družbe do ranljivih skupin/posameznikov. Javne osebnosti pa so lahko tiste, ki s svojo zgodbo omogočajo ljudem, da se z njimi identificirajo; zato morebiti posledično tudi sami lažje spregovorijo o svojih težavah.

Treba pa je o starosti, težavah, boleznih govoriti na dovolj senzibilen in etičen način. Priprava na oddaje s tako tematiko in sogovornike, ki naj bodo tako strokovnjaki z obravnavanega področja kot osebnosti s težavami, njihovi svojci itd., naj bo premišljena in dodelana, sploh z vidika sporočilnosti (kaj so cilji, namen oddaje, kaj in predvsem KAKO, na kakšen način bomo želeno najbolje dosegli). Pri načrtovanju oddaje naj se preveri, kaj so potrebe gosta/ov v oddaji (je mogoče njihova želja detabuizacija, ozaveščanje in informiranje javnosti?). Obe strani – intervjuvana oseba in tisti, ki izvaja intervju – naj jasno ena drugi predstavita svoje potrebe, da bo vsem vpletenim jasen namen intervjuja. Cilji intervjuja in poti do njih naj bodo za novinarja in gosta sporazumno dogovorjeni in dovolj konkretizirani.

Ob tehtanju o različnih vidikih načrtovanja/priprave oddaje, predpriprave gosta, izvedbe in doseženih učinkov intervjuja se lahko s kritično refleksijo po izvedbi in evalvacijo poskrbi, da bodo v prihodnje potrebe vseh vključenih, cilji in poti do njih še bolj jasno opredeljeni.

Priprava novinarja na sodelovanje z gosti s specifičnimi stiskami

Izpostavljamo tudi, da je pri tovrstnih oddajah zelo pomembno, da je novinar seznanjen z značilnostmi obdobja, težavami (posameznika) in kako jih lahko prepreči v času pogovora (zmanjša), da niso posebej izstopajoče, da nehote ne ustvari okoliščin za negativno izpostavljanje gosta, kjer bi se lahko počutil neposredno izzvan, izpostavljen in posledično osramočen.

V kolikor se izbere intervju, je pomembno, da se sogovornika, sploh pa njegove najbližje, v kolikor vemo, da je naš sogovornik trpel za katero od bolezni, opozori, da lahko takšen tip oddaje pri gledalcih vzbudi najrazličnejša razmišljanja, od sočutja in razumevanja morebitnih stisk do zgražanja do voditelja ali televizije (npr. da ni izražal dovolj empatije). Tudi novinar sam si mora zastaviti vprašanje, ali lahko namen predstavitve opusa zamenja kakšen drug namen, morda želja po senzacionalizmu, visoki gledanosti, profiliranju sebe kot novinarja, ki je uspel narediti intervju s pomembnim sogovornikom.

Menimo, da si je novinar Zvezdan Martič prizadeval ohraniti gostovo dobro ime in dostojanstvo. Deloval je dovolj senzibilno, tako z besedno kot nebesedno komunikacijo, in ni izpostavljal spominskih lukenj sogovornika ter ga je v intervjuju primerno podprl in vodil naprej.

Da novinar ne pride v zadrego, če se neko manj znano stanje gosta izkaže šele tekom intervjuja, je dobro poznati potrebe in stanje gosta pred izvedbo intervjuja ter ga natančno vnaprej seznaniti z vprašanji, ki bodo zastavljena v intervjuju. Dobra vnaprejšnja seznanitev z vprašanji lahko gostu pomaga k dobri pripravi na pogovor in večji predvidljivosti in znajdenju med pogovorom (kar po našem mnenju sodi v doda(t)no odgovornost novinarja). Morebiti je vse opisano bilo narejeno, v kolikor ne, priporočamo to za v prihodnje.

Alternativni načini predstavitve gosta

Psihofizično stanje udeležencev (ne glede na to, ali so znane osebe ali ne) je mogoče upoštevati tudi tako, da oddaja ni posneta v enem kosu, da so vključeni samo izseki pogovora (in ne celoten intervju), da je morda posneta v njihovem domačem okolju, da so ključni podatki, ki bodo vključeni v pogovor, gostom dosegljivi tudi v pisni obliki. Alternativni načini za predstavitev zgodbe gosta so lahko tudi intervjuji z družinskimi člani ali s tistimi, ki so ga poznali. S tem bi

lahko ustvarili spoštljivo in avtentično podobo njegovega življenjskega prispevka brez neposrednega intervjuja oziroma s kombinacijo neposrednega intervjuja z drugimi načini predstavitve in bi se obremenitev gosta pred kamero zmanjšala.

V želji, da si vsi skupaj prizadevamo za strokovno, etično, empatično in vključujoče delovanje tudi v prihodnje, vas lepo pozdravljamo.

Julija Pelc, predsednica Strokovnega Sveta DPS

dr. Anja Podlesek, predsednica Društva psihologov Slovenije

dr. Mojca Čerče, predsednica Komisije za etična vprašanja DPS

5. MNENJE VARUHNJE

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Vsi odgovori kažejo, da so se avtor, urednik in odgovorna urednica odločili za intervju zavestno in z zavedanjem, da mora biti izpeljan tenkočutno in tako, da ne bo prizadel dostojanstva intervjuvanca. Iz odgovora avtorja je tudi razvidno, da se je nanj še posebej skrbno pripravil. Razvidno je tudi, **da je intervjuvanec videl intervju pred objavo in se z objavo strinjal**, prav tako njegovi najbližji, kar pomeni, da je intervjuvanec dal t. i. informirano soglasje. **Razlogov za odpoved intervjuja torej ni bilo.**

Programski standardi RTV Slovenija glede spoštovanja dostojanstva posameznika med zavezami navajajo, da mora RTV Slovenija med drugim upoštevati *»negovanje novinarske verodostojnosti in odgovornosti z doslednim upoštevanjem poklicnih in etičnih standardov, predvsem načel resnicoljubnosti, neodvisnosti, nepristranskosti, spoštovanja človekovega dostojanstva in transparentnosti«*.

Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija pa v točki 5. 6 o žanru intervju med drugim zapisujejo:

»Novinar mora izbranega intervjuvanca prej obvestiti, za kaj namerava uporabiti pogovor z njim. Sogovornika je treba obvestiti tudi o približni dolžini intervjuja, prav tako, ko ta ne bo objavljen v celoti, in ga opozoriti, da je ta dolžina samo okvirna. Intervju je mogoče krajšati samo z dovoljenjem oz. soglasjem intervjuvanca.

Novinarji in uredniki RTV Slovenija morajo zagotoviti, da bodo intervju uporabili samo v skladu z dogovorom pred snemanjem.«

V točki 10.2 pa o odnosu do zdravja zapisujejo več načel, med drugim:

»Posebno skrbno varujemo tajnost podatkov o pacientih in njihovih boleznih. Skrbno pazimo, da jih ne žalimo ali kakor koli ne prizadenemo njihovega človeškega dostojanstva. Zavedati se moramo, da utegnejo naši prispevki trajno vplivati na potek njihovega življenja.«

Gledalki sta intervjuju očitali predvsem to, da v njem ni bilo spoštovano dostojanstvo gosta, da je bila prizadeta njegova čast. Vendar menim, da v pomenu, kot ga navajata gledalki, ne gre za dostojanstvo kot absolutno kategorijo, merljivo samo po sebi, temveč jo določa tudi dožemanje družbe, kdaj in kako je dostojanstvo spoštovano ali krnjeno, pomembno pa je tudi, kaj o tem meni oseba, ki naj bi ji bilo dostojanstvo krnjeno. **Glede na to, da je intervjuvanec videl intervju**

pred objavo in se z njim strinjal, torej ne moremo govoriti o kršenju teh programskih standardov in poklicnih meril.

Ostaja pa vprašanje, ali je bila izbira žanra intervju za predstavitev prejemnika Ješkove nagrade najboljša možna. Intervju je žanr, ki razgali mnoge šibkosti intervjuvancev. Zato bi bila v tem primeru boljša izbira portret ali drug podoben žanr ali format, v katerem težave intervjuvanca ne bi prišle do izraza. Zato priporočam uredništvu dva razmisleka:

- o skrbnejši izbiri gostov za oddajo Intervju;
- o morebitni širitvi žanrov Informativnega programa, saj to ni prvi primer, ko se je izkazalo, da za izbranega gosta ali temo Informativni program v ustaljenih oddajah nima na voljo ustreznega žanra.

Kljub temu pa se Informativni program ne bi smel odreči uporabi manj primernih žanrov v primerih, ko lahko prav (ali samo) z njimi prispeva k senzibiliziranju občinstva za vsebine, ki bi sicer ostale spregledane ali tabuizirane. Vendar mora to izvesti na način, da je občinstvu jasen namen takšnega odmika.

Marica Uršič Zupan

Varuhinja pravic gledalcev, poslušalcev, bralcev ter uporabnikov vsebin RTV Slovenija

Ljubljana, 11. 11. 2024